

MAGATARTÁSZAVAROK

Visszatérő/ többszörös/ tartós / legalább 6 hónapja fennálló/ diszociális, agresszív vagy dacos magatartás – BNO 10

ALAPJA – szociális adaptáció sérülése

GENETIKAI TÉNYEZŐK

- agresszív szülőtől származó örökbefogadott utódok között nagyobb számban fordul elő agresszív viselkedés /adaptációs vizsgálatok/
- kromoszóma rendellenességek– melyek értelmi fejlődés elmaradásával is járnak
Down sy- 21 triszómia, Edward sy- 18 triszómia, Patau sy-13 triszómia,
- betegségek – pl. sükettség, vakság /öröklődőek/
- kötődési készség =Attachment–
minden újszülöttnek biológiailag determinált érzékenysége van kapcsolatok létesítésére- 6-8 hónapos korra kialakítja szelektív kötődését egy bizonyos személyhez-
Ainsworth –féle idegen helyzet teszt
amelyben 3 alapvető viselkedésformát különíthetünk el
biztosan kötődő- anya visszatérésére öröm /
szorongóan kötődő –anya visszatérésére düh/
kötődés hiánya jellemző- anya visszatérésére közöny/

KÖRNYEZETI HATÁSOK

Attachment –mivel diádikus kapcsolat – a másik fél is jelentős befolyással bír

-szülő személyisége-

nyitott- vagy -zárkózott
meleg elfogadó – vagy- elutasító
türelmes- vagy- ingerlékeny
magabiztos – vagy – szorongó

- szülő fizikai vagy pszichés betegsége

organikus vagy pszichés betegség

- család szociokulturális miliője

szegénység- éhezés, nevelési attitűd – büntetés, fizikai bántalmazás,
kirekesztettség,

ORGANIKUS SÉRÜLÉS

- perinatális sérülések- hypoxiás, vérzéses eredetű – prefrontális lebenyt érintik
- perinatalis sérülések – komoly értelmi és mozgásfejlődésbeni elmaradást okoznak
- tumor, egyéb sérülések, balesetek

PSZICHÉS TRAUMÁK

- fontos családtag elvesztése- feldolgozatlan gyász
- állami gondozásba kerülő gyermekek
- súlyosan bántalmazott, vagy elhanyagolt gyermek
- csonka családban felnőtt gyermek

KÖZPONTI IDEGRENDSZER SZEREPE

Prefrontális kéreg - limbikus rendszer/ hypothalamusz, amygdala/

**A prefrontális lebeny - a szociális és morális ismeretek elsajátításának fontos területe
Korai időszakban bekövetkezett sérülése irreverzibilisen és jelentősen hátráltatja a szociális viselkedés kialakulását.**

Prefrontális lebeny deficitje antiszociális viselkedést okoz

Ehhez a területhez köthető funkciók:

Gondolatok és tettek feletti kontroll

Nyelvi képességek

Gátlásszabályozás

Agressziószabályozás, türelmetlenség

Munkamemória- általános emlékezeti képesség

KÖVETKEZMÉNYEK

verbális készségek elmaradása,

problémamegoldó készség hiányossága-

iskolai kudarcok

Impulzivitás, türelmetlenség, agresszivitás -

ennek kompenzációjaként

TANULÁSI ZAVAROK

PEREMHELYZET

BEILLESZKEDÉSI PROBLÉMÁK

GRANDIOZITÁS

HIDEGSÉG, PRANOID FELDOLGOZÁSI MÓD

TŰNETEK

agresszivitás, rombolás, gyújtogatás, lopás, hazudozás, csavargás, szökés,

FAJTÁI:

Családi körre korlátozódó

Kortárs csoportba illeszkedők - gyakran deviáns csoport

Kortárs csoportba nem illeszkedők

Nyílt oppozíciós zavar - nincs erőszakos cselekedet

Depresszió, hypomania, schizofrenia tünete is lehet

KEZELÉS

kifejezett heteroagresszív cselekedetknél Haloperidol vagy Risperidon kezelésre lehet szükség.

Kognitív –viselkedésterápia

Családterápia

Szülő tréning –nyílt oppozíciós zavar esetében ez a módszer a leghatékonyabb

Csoport terápia

FELNŐTTKOR

az esetek 30 % súlyos alkalmazkodási zavar

Fiatal felnőtteknél gyakori a bűnözés, és börtön, droghasználat,

öngyilkosság, promiszkuitás